

ŠIESTA KNIHA TRESTNÉ SANKCIE V CIRKVI

I. časť DELIKTY A TRESTY VO VŠEOBECNOSTI

I. titul TRESTANIE DELIKTOV VŠEOBECNE

Kán. 1311 - § 1. Cirkev má vrodené a vlastné právo trestnými sankciami postihovať veriacich, ktorí spáchali delikty.

§ 2. Ten, kto stojí na čele v Cirkvi, má s pastoračnou láskou, príkladom života, radou a povzbudením a ak je to potrebné aj uložením alebo vyhlásením trestov, chrániť a podporovať dobro samotného spoločenstva a jednotlivých veriacich a to podľa predpisov zákona, ktoré sa má vždy uplatňovať s kánonickou miernosťou a to so zreteľom na obnovenie spravodlivosti, nápravu vinníka a odstránenie pohoršenia.

Kán. 1312 - § 1. Trestné sankcie v Cirkvi sú:

1. medicínálne tresty čiže cenzúry, ktoré sa uvádzajú v kán. 1331-1333;
2. odpykávacie tresty, o ktorých sa hovorí v kán. 1336.

§ 2. Zákon môže stanoviť iné odpykávacie tresty, ktoré veriaceho pozbavujú nejakého duchovného alebo časného dobra a zodpovedajú nadprirodzenému cieľu Cirkvi.

§ 3. Okrem toho sa používajú trestné liečivé prostriedky a prostriedky pokánia stanovené v kánonoch 1339 a 1340, tie prvé najmä na predchádzanie deliktov a tie druhé skôr na nahradenie alebo zväčšenie trestu.

II. titul TRESTNÝ ZÁKON A TRESTNÝ PRÍKAZ

Kán. 1313 - § 1. Ak sa po spáchaní deliktu zákon zmení, treba uplatniť zákon priaznivejší pre vinníka.

§ 2. Ak neskorší zákon zrušuje zákon alebo aspoň trest, trest ihneď zaniká.

Kán. 1314 - Trest je spravidla trestom na základe rozsudku, ktorý treba vyniesť, takže vinníka neviaže, ak nebol ešte uložený; je však aj trest na základe vopred vyneseného rozsudku, takže sa doň upadá samým činom spáchania deliktu, ak to zákon alebo príkaz výslovne stanovuje.

Kán. 1315 - § 1. Kto má moc vydávať trestné zákony, môže tiež svojimi zákonmi prostredníctvom primeraného trestu chrániť aj Boží zákon.

§ 2. Nižší zákonodarca so zreteľom na kánon 1317 môže tiež:

1. chrániť primeraným trestom v medziach svojej kompetencie vzhľadom na územie alebo osoby zákon vydaný vyššou autoritou;
2. pridať k trestom, ktoré za nejaký delikt stanovil univerzálny zákon aj ďalšie tresty;
3. určiť alebo urobiť záväzným trest, ktorý stanovil univerzálny zákon ako neurčitý alebo fakultatívny.

§ 3. Zákon sám môže určiť trest alebo jeho určenie ponechať na rozumné uváženie sudcu.

Kán. 1316 - Diecézni biskupi majú dbať, aby sa podľa možnosti v tom istom štáte alebo v tej istej oblasti vynášali rovnaké trestné zákony.

Kán. 1317 - Tresty sa majú stanovovať do takej miery, do akej sú naozaj nevyhnutné na vhodnejšie zabezpečenie cirkevnej disciplíny. Avšak prepustenie z klerického stavu nemôže stanoviť nižší zákonodarca.

Kán. 1318 – Nemajú sa stanovovať tresty na základe vopred vyneseného rozsudku, ak to azda nie je za niektoré jednotlivé zlomyseľné delikty, ktoré môžu byť vyvolať vážnejšie pohoršenie, alebo ich nemožno účinnejšie potrestať trestami na základe rozsudku, ktorý treba vyniesť; avšak cenzúry, najmä exkomunikácia, sa nemajú stanovovať, iba ak s najväčšou umiernenosťou a len za delikty osobitnej závažnosti.

Kán. 1319 - § 1. Do akej miery môže niekto na základe riadiacej moci na vonkajšom fóre vydávať príkazy podľa predpisov kánonov 48-58, do takej miery môže aj prostredníctvom príkazu pohroziť určenými trestami s výnimkou trvalých odpykávacích trestov.

§ 2. Ak sa má po zrelom uvážení záležitosti vydať trestný príkaz, má sa zachovať to, čo je stanovené v kánonoch 1317 a 1318.

Kán. 1320 - Miestny ordinár môže rehoľníkov postihovať trestami vo všetkom, v čom mu podliehajú.

III. titul

SUBJEKT PODLIEHAJÚCI TRESTNÝM SANKCIÁM

Kán. 1321 - § 1. Každý je považovaný za nevinného, dokiaľ sa nedokáže opak.

§ 2. Nikto nie je trestaný, ak vonkajšie porušenie zákona alebo príkazu, ktorého sa dopustil, nie je mu vážne pripočítateľné na základe zlého úmyslu alebo viny.

§ 3. Trest stanovený zákonom alebo príkazom sa vzťahuje na toho, kto uvážene porušil zákon alebo príkaz; kto to však urobil zo zanedbania náležitej pozornosti, netrestá sa, ak zákon alebo príkaz neurčuje ináč.

§ 4. Keď nastalo vonkajšie porušenie, pripočítateľnosť sa predpokladá, ak nie je zjavné niečo iné.

Kán. 1322 - Tí, ktorým trvalo chýba používanie rozumu, považujú sa za neschopných spáchať delikt, hoci zákon alebo príkaz porušili vtedy, keď sa zdali zdraví.

Kán. 1323 - Nijakému trestu nepodlieha ten, kto vtedy, keď porušil zákon alebo príkaz:

1. ešte nezavršil šestnásty rok života;

2. bez vlastnej viny nevedel, že porušuje zákon alebo príkaz; na roveň neznalosti sa kladie nepozornosť a omyl;

3. konal na základe fyzického násillia alebo náhody, ktorú nemohol predvídať alebo predvídanú nemohol odvrátiť;

4. konal prinútený veľkým strachom, hoci len relatívne veľkým, alebo z nevyhnutnosti, či pre veľkú nepríjemnosť, ak len skutok nie je vnútorne zlý alebo nespôsobuje škodu dušiam;

5. konal v legitímnej obrane seba alebo iného proti nespravodlivému útočníkovi a zachoval náležitú mieru;

6. chýbalo mu používanie rozumu, pri zachovaní predpisov kán. 1324 § 1, bod 2 a 1326 § 1, bod 4;

7. bez vlastnej viny sa domnieval, že ide o niektorú z okolností, o ktorých sa hovorí v bode 4 alebo 5.

Kán. 1324 - § 1. Porušovateľ nie je vyňatý z trestu, ale trest stanovený zákonom alebo príkazom sa musí zmierniť alebo namiesto neho použiť pokánie, ak delikt spáchal:

1. ten, kto mal iba nedokonalé používanie rozumu;
2. ten, komu chýbalo používanie rozumu pre opitosť alebo iné podobné rozrušenie mysle, ktoré si zaviniť, pri zachovaní predpisu kán. 1326 § 1, bod 4;
3. pre silné vzplanutie vášne, ktoré však nepredchádzalo a neprekazilo všetko rozhodovanie mysle a súhlas vôle, a len keď sama vášeň nebola chcene vyvolaná alebo živená;
4. nepľnoletý, ktorý dovŕšil šestnásty rok života;
5. ten, kto bol prinútený veľkým strachom, hoci len relatívne veľkým, alebo z nevyhnutnosti, či pre veľkú nepríjemnosť, ak delikt je vnútorne zlý alebo spôsobuje škodu duši;
6. ten, kto konal v legitímnej obrane seba alebo iného proti nespravodlivému útočníkovi, ale nezachoval náležitú mieru;
7. na tom, kto ho hrubo a nespravodlivo provokuje;
8. ten, kto sa mylne, ale z vlastnej viny domnieval, že ide o niektorú z okolností, o ktorých hovorí kán. 1323, bod 4 alebo 5;
9. ten, kto bez vlastnej viny nevedel, že k zákonu alebo príkazu je pripojený trest;
10. ten, kto konal bez plnej pripočítateľnosti, len keď zostala vážna.

§ 2. To isté môže urobiť sudca, ak existuje nejaká iná okolnosť, ktorá znižuje závažnosť deliktu.

§ 3. V okolnostiach, o ktorých sa hovorí v § 1, vinník nepodlieha trestu na základe vopred vyneseného rozsudku; avšak môžu mu byť uložené miernejšie tresty alebo uplatnené pokánie aby sa spamätal alebo aby sa odstránilo pohoršenie.

Kán. 1325 - Hrubá alebo nedbanlivá alebo predstieraná neznalosť sa nikdy nemôže brať do úvahy pri uplatňovaní predpisov kán. 1323 a 1324.

Kán. 1326 - § 1. Sudca má uložiť väčší trest, než stanovuje zákon alebo príkaz:

1. tomu, kto po odsúdení alebo po vyhlásení trestu tak pokračuje v páchaní deliktov, že z okolností možno rozumne usudzovať o jeho zatvrdilosti v zlej vôli;
2. tomu, kto má nejakú hodnosť, alebo kto zneužil svoju autoritu alebo úrad na spáchanie deliktu;
3. vinníkovi, ktorý, v prípade trestu stanoveného za delikt z nedbanlivosti, následok predvídal, a predsa na to, aby sa mu vyhol, zanedbal opatrenia, ktoré by bol vykonal každý starostlivý človek.
4. tomu, kto spáchal delikt v stave opitosti alebo iného rozrušenia mysle, ak boli spôsobené zámerne aby sa spáchal alebo ospravedlnil delikt alebo so zámerne vyvolanou alebo živenou vášňou.

§ 2. Ak bol trest stanovený na základe vopred vyneseného rozsudku, v prípadoch, o ktorých sa hovorí v § 1, možno pridať ešte iný trest alebo pokánie.

§ 3. V tých istých prípadoch ak bol trest stanovený ako fakultatívny, stáva sa záväzný.

Kán. 1327 - Partikulárny zákon môže okrem prípadov uvedených v kán. 1323-1326 stanoviť iné oslobodzujúce, poľahčujúce alebo priťažujúce okolnosti buď všeobecnou normou, alebo pre jednotlivé delikty. Takisto sa v príkaze môžu stanoviť okolnosti, ktoré od trestu stanoveného príkazom oslobodzujú alebo ho poľahčujú alebo priťažujú.

Kán. 1328 - § 1. Kto na spáchanie deliktu niečo vykonal alebo zanedbal a predsa nezávisle od svojej vôle delikt nedokonal, nie je viazaný trestom, stanoveným za dokonaný delikt, ak zákon alebo príkaz neurčuje ináč.

§ 2. Ale ak úkony alebo zanedbania svojou povahou vedú k vykonaniu deliktu, páchatel' môže byť podrobený pokániu alebo trestnému liečivému prostriedku, ak z vlastnej vôle neupustil od začatého páchania deliktu. Ale ak vzniklo pohoršenie alebo iná vážna škoda, alebo veľké nebezpečenstvo, páchatel', hoci prestal sám od seba, môže byť potrestaný spravodlivým trestom, ale ľahším, než aký je stanovený za dokonaný delikt.

Kán. 1329 - § 1. Ak pre hlavného páchatel'a sú stanovené tresty na základe rozsudku, ktorý sa má vyniesť, tí, ktorí na základe spoločného úmyslu spáchať delikt spolupracujú na spáchaní deliktu a v zákone alebo príkaze sa výslovne nespomínajú, podliehajú tým istým alebo iným trestom tej istej alebo menšej veľkosti,

§ 2. Do trestu na základe vopred vyneseného rozsudku spojeného s deliktom upadajú spolupáchatelia, ktorí v zákone alebo príkaze nie sú uvedení, ak bez ich pričinenia by delikt nebol spáchaný a trest je takej povahy, že ich môže postihnúť; ináč môžu byť potrestaní trestami na základe rozsudku, ktorý treba vyniesť.

Kán. 1330 - Delikt, ktorý spočíva vo vyhlásení alebo v inom prejave vôle, náuky alebo vedy, treba považovať za nedokonaný, ak toto vyhlásenie alebo tento prejav nikto neprijal.

IV. titul

TRESTY A INÉ POSTIHY

I. kapitola

CENZÚRY

Kán. 1331 - § 1. Exkomunikovanému sa zakazuje:

1. sláviť Eucharistiu a ostatné sviatosti;
2. prijímať sviatosti;
3. vysluhovať sväteniny a sláviť ostatné obrady liturgického kultu;
4. mať akúkoľvek aktívnu účasť vo vyššie uvedených sláveniach;
5. vykonávať cirkevné úrady, úlohy, služby a funkcie;
6. vykonať úkony riadenia.

§ 2. Ak je exkomunikácia uložená na základe rozsudku, ktorý treba vyniesť alebo je na základe vopred vyneseného rozsudku vyhlásená, vinník:

1. ak by chcel konať proti predpisu § 1, body 1-4, treba mu v tom zabrániť alebo od liturgického úkonu upustiť, ak tomu neprekáža vážny dôvod;
2. neplatne vykoná tie úkony riadenia, ktoré sú podľa normy § 1, bod 6, nedovolené;
3. má zakázané používať predtým udelené privilégia;
4. nenadobudne odmeny, ktoré má na základe čisto cirkevného dôvodu;
5. je neschopný nadobudnúť úrady, úlohy, služby, funkcie, práva, privilégia, a čestné tituly.

Kán. 1332 - § 1. - Postihnutý interdiktom je viazaný zákazmi, o ktorých sa hovorí v kán. 1331 § 1, body 1-4.

§ 2. Zákon alebo príkaz však môže vymedziť interdikt takým spôsobom, aby boli vinníkovi zakázané iba niektoré jednotlivé úkony, o ktorých sa hovorí v kánone 1331 § 1, body 1-4 alebo niektoré jednotlivé práva.

§ 3. Aj v prípade interdiktu sa má zachovať predpis kánona 1331 § 2, bod 1.

Kán. 1333 - § 1. Suspenzia zakazuje:

1. všetky, alebo niektoré úkony moci posvätného stavu;
2. všetky, alebo niektoré úkony riadiacej moci;

3. vykonávanie všetkých, alebo niektorých práv alebo úloh spojených s úradom.

§ 2. V zákone alebo príkaze sa môže stanoviť, že po vynesení odsudzujúceho alebo vyhlasujúceho rozsudku alebo dekrétu suspendovaný nemôže platne robiť úkony riadenia.

§ 3. Zákaz nikdy nepostihuje:

1. úrady alebo riadiacu moc, ktoré nepodliehajú moci predstaveného stanovujúceho trest;
2. právo na bývanie, ak ho vinník má z dôvodu úradu;
3. právo spravovať majetky, ktoré azda patria k úradu suspendovaného, ak trest je na základe vopred vyneseneho rozsudku.

§ 4. Suspenzia zakazujúca poberať požitky, plat, dôchodky alebo iné podobné príjmy prináša so sebou záväzok vrátiť všetko, čo nie je legitímne, hoci aj dobromyseľne prijaté.

Kán. 1334 - § 1. Rozsah suspenzie v medziach stanovených predchádzajúcim kánonom sa určuje buď samým zákonom alebo príkazom, alebo rozsudkom či dekrétom, ktorým sa trest ukladá.

§ 2. Zákon, nie však príkaz môže stanoviť suspenziu na základe vopred vyneseneho rozsudku bez pripojenia akéhokoľvek vymedzenia alebo obmedzenia; takýto trest má všetky účinky, ktoré sa uvádzajú v kán. 1333, § 1.

Kán. 1335 – § 1. Ak kompetentná autorita ukladá alebo vyhlasuje cenzúru v súdnom procese alebo mimosúdny dekrétom, môže tiež uložiť odpykávacie tresty, ktoré považuje za nevyhnutné na nápravu spravodlivosti a odstránenie pohoršenia.

§ 2. Ak cenzúra zakazuje sláviť sviatosti alebo sväteniny alebo robiť úkony moci, zákaz sa pozastavuje, kedykoľvek je to nevyhnutné na pomoc veriacim, nachádzajúcim sa v nebezpečenstve smrti; ale ak cenzúra na základe vopred vyneseneho rozsudku nie je vyhlásená, zákaz sa okrem toho pozastavuje, kedykoľvek veriaci žiada sviatosť alebo sväteninu alebo úkon riadiacej moci; žiadať to je dovolené z akéhokoľvek oprávneného dôvodu.

II. kapitola

ODPYKÁVACIE TRESTY

Kán. 1336 - § 1. Odpykávacie tresty, ktoré môžu postihnúť páchatel'a deliktu buď natrvalo alebo na určitý čas, alebo na nevymedzený čas, okrem iných, ktoré prípadne stanovil zákon, sú tie, ktoré sú uvedené v § 2-5.

§ 2. Príkaz:

1. pobytu na určitom mieste alebo území;
2. zaplatiť pokutu, čiže finančnú sumu na ciele Cirkvi a to podľa pravidiel stanovených konferenciou biskupov.

§ 3. Zákaz:

1. pobytu na určitom mieste alebo území;
2. vykonávať kdekoľvek alebo na určitom mieste alebo území alebo mimo nich všetky alebo niektoré úrady, úlohy, služby alebo funkcie alebo iba niektoré úkony súvisiace s úradom alebo úlohami;
3. konať všetky alebo niektoré úkony moci posvätného stavu;
4. konať všetky alebo niektoré úkony riadiacej moci;
5. vykonávať nejaké právo alebo privilégium alebo používať insígnie alebo tituly;
6. používať aktívny alebo pasívny hlas v kánonických voľbách alebo mať účasť s hlasovacím právom v cirkevných radách alebo kolégiách;
7. nosiť cirkevné alebo rehoľné rúcho.

§ 4. Pozbavenie:

1. všetkých alebo niektorých úradov, úloh, služieb alebo funkcií alebo iba niektorých úkonov súvisiacich s úradom alebo úlohami;
2. splnomocnenia spovedať alebo kázať;
3. delegovanej riadiacej moci;
4. nejakého práva alebo privilégia alebo insígnie alebo titulu;
5. úplnej alebo čiastočnej cirkevnej remunerácie podľa pravidiel stanovených konferenciou biskupov, pri zachovaní toho, čo je predpísané kán. 1350 § 1.

§ 5. Prepustenie z klerického stavu.

Kán. 1337 - § 1. Zákaz pobytu na určitom mieste alebo území môže postihnúť tak klerikov, ako aj rehoľníkov; príkaz pobytu postihuje svetských klerikov a rehoľníkov v medziach konštitúcií.

§ 2. Aby mohol byť uložený príkaz pobytu na určitom mieste alebo území, treba, aby bol na to daný súhlas ordinára toho miesta, ak nejde o dom určený aj pre mimodiecéznych klerikov, ktorí robia pokánie alebo sa potrebujú polepšiť.

Kán. 1338 - § 1. Odpykávacie tresty, ktoré sa uvádzajú v kán. 1336, nikdy nepostihujú moci, úrady, úlohy, práva, privilégiá, splnomocnenia, milosti, tituly, insígnie, ktoré nepodliehajú moci predstaveného, stanovujúceho trest.

§ 2. Nemožno pozbaviť moci posvätného stavu, ale iba zakázať vykonávať ju alebo niektoré jej úkony; takisto nemožno pozbaviť akademických stupňov.

§ 3. Keď ide o zákazy uvedené v kán. 1336 § 3, treba zachovať normu o cenzúrach, stanovenú v kán. 1335 § 2.

§ 4. Iba tie odpykávacie tresty, uvedené ako zákazy v kán. 1336 § 3, môžu byť trestami na základe vopred vyneseného rozsudku, alebo iné, ktoré môžu byť stanovené zákonom alebo príkazom.

§ 5. Zákazy stanovené v kánone 1336 § 3 nikdy nespádajú pod trest neplatnosti.

III. kapitola

TRESTNÉ PROSTRIEDKY A POKÁNIE

Kán. 1339 - § 1. Ordinár môže sám alebo prostredníctvom iného napomenúť toho, kto sa nachádza v blízkej príležitosti spáchať delikt, alebo na koho na základe vykonaného zistenia padá vážne podozrenie, že spáchal delikt.

§ 2. Ordinár môže pokarhať spôsobom primeraným osobitným podmienkam osoby a činu toho, kto svojím správaním vyvoláva pohoršenie alebo vážne narušenie poriadku.

§ 3. Napomenutie a pokarhanie sa musí dať vždy preukázať aspoň z nejakého dokumentu, ktorý sa má uchovávať v tajnom archíve kúrie.

§ 4. Ak raz alebo viackrát boli niekomu dané napomenutia a pokarhania bezvýsledne alebo ak nemožno od nich očakávať úspech, ordinár nech vydá trestný príkaz, v ktorom sa presne uvedie, čo sa má urobiť alebo čoho sa má vystríhať.

§ 5. Ak to vyžaduje vážnosť prípadu a zvlášť ak sa niekto nachádza v nebezpečenstve opätovného upadnutia do deliktu, ordinár popri trestoch uložených alebo vyhlásených podľa noriem práva alebo vyhlásených rozsudkom alebo dekrétom, podriadi ho dohľadu, ktorého mieru určí jednotlivým dekrétom.

Kán. 1340 - § 1. Pokánie, ktoré možno uložiť na vonkajšom fóre, je nejaký skutok náboženstva alebo nábožnosti, alebo dobročinnnej lásky, ktorý treba vykonať.

§ 2. Za skrytý priestupok sa nikdy nemá ukladať verejné pokánie.

§ 3. Ordinár môže podľa svojho uváženia pridať pokánia k trestnému prostriedku napomenutia alebo pokarhania.

V. titul

UPLATŇOVANIE TRESTOV

Kán. 1341 - Ordinár má začať súdny alebo administratívny postup na uloženie alebo vyhlásenie trestov vtedy, keď zistil, že ani prostriedkami pastoračnej starostlivosti, predovšetkým bratským dohovorom, ani napomenutím, ani pokarhaním, ani inými prostriedkami pastoračnej starostlivosti nemožno dostatočne odstrániť pohoršenie, obnoviť spravodlivosť a napraviť vinníka.

Kán. 1342 - § 1. Trest možno uložiť alebo vyhlásiť mimosúdnym dekrétom kedykoľvek prekážajú oprávnené dôvody, aby sa uskutočnil súdny proces, pri zachovaní kánona 1720, najmä čo sa týka práva na obhajobu a morálnej istoty toho, kto vydáva dekrét podľa normy kán. 1608. Trestné prostriedky a pokánia sa môžu uplatniť dekrétom v ktoromkoľvek prípade.

§ 2. Dekrétom nemožno uložiť ani vyhlásiť trvalé tresty, ani tresty, ktoré zákon alebo príkaz stanovujúci tieto tresty zakazuje uplatniť dekrétom.

§ 3. To, čo sa v zákone alebo príkaze hovorí o sudcovi, keď ide o ukladanie alebo vyhlasovanie trestu v súdnom konaní, treba uplatňovať aj na predstaveného, ktorý mimosúdnym dekrétom ukladá alebo vyhlasuje trest, ak nie je zrejme niečo iné a nejde o predpisy, týkajúce sa iba spôsobu postupu.

Kán. 1343 - Ak zákon alebo príkaz dáva sudcovi právomoc uplatniť alebo neuplatniť trest, sudca pri zachovaní predpisu kán. 1326 §3 má o tom rozhodnúť podľa svojho svedomia a uváženia podľa toho ako si to žiada obnovenie spravodlivosti, náprava vinníka a odstránenie pohoršenia; sudca však môže v týchto prípadoch tiež trest zmierniť alebo miesto neho uložiť pokánie.

Kán. 1344 - Hoci zákon používa prikazujúce slová, sudca podľa svojho svedomia a uváženia môže:

1. odložiť uloženie trestu na vhodnejší čas, ak sa predvída, že z unáhleného potrestania vinníka môže vzniknúť väčšie zlo, ak nenalieha potreba odstrániť pohoršenie;
2. upustiť od uloženia trestu, alebo uložiť miernejší trest, alebo použiť pokánie, ak sa vinník napravil a prípadné pohoršenie a škodu odstránil, alebo ho občianska autorita dostatočne potrestala, alebo sa dá predvídať, že ho potrestá;
3. pozastaviť záväzok dodržiavať odpykávaci trest, ak sa vinník po chvályhodne prežitom živote dopustil deliktu po prvý raz a nie je naliehavá potreba odstrániť pohoršenie, ale predsa ak vinník v čase vymedzenom samým sudcom opäť spácha delikt, odpyká si náležitý trest za obidva delikty, ak medzitým neuplynul čas na premlčanie trestnej žaloby za predchádzajúci delikt.

Kán. 1345 - Kedykoľvek mal páchatel' iba nedokonalé používanie rozumu, alebo delikt spáchal z nevyhnutnosti, alebo veľkého strachu, alebo zo vzplanutia vášne, alebo z opitosti, pri zachovaní predpisu kán. 1326 alebo iného podobného rozrušenia mysle, sudca môže aj upustiť od uloženia akéhokoľvek trestu, ak sa domnieva, že sa o jeho polepšenie možno lepšie postarať ináč; predsa však vinník má byť potrestaný ak nebolo možné postarať sa ináč o obnovenie spravodlivosti a odstránenie prípadne spôsobeného pohoršenia.

Kán. 1346 – § 1. Spravidla je toľko trestov koľko deliktov.

§ 2. Kedykoľvek vinník spáchal viaceré delikty, ak sa súhrn trestov na základe rozsudku, ktorý treba vyniesť, zdá príliš vysoký, ponecháva sa na rozvážny úsudok sudcu, aby tresty zmiernil v primeraných medziach a podriadil ho dohľadu.

Kán. 1347 - § 1. Cenzúru nemožno platne uložiť, ak predtým nebol vinník aspoň raz napomenutý, aby zanechal vzdorovitosť, a nedal sa mu primeraný čas, aby sa spamätal.

§ 2. O vinníkovi treba povedať, že zanechal vzdorovitosť, keď delikt naozaj oľutoval a okrem toho primerane odstránil pohoršenie a škody alebo aspoň to vážne prisľúbil.

Kán. 1348 - Keď bol vinník od obžaloby oslobodený alebo mu nebol uložený nijaký trest, ordinár sa môže vhodnými napomenutiami a inými prostriedkami pastoračnej starostlivosti, alebo v prípade potreby aj trestnými prostriedkami, postarať o jeho osoh a o verejné dobro.

Kán. 1349 - Ak trest nie je vymedzený a ani zákon neurčuje niečo iné, sudca pri určení trestov má zvoliť také, ktoré by boli primerané spôsobenému pohoršeniu a veľkosti škody; nemá však ukladať ťažšie tresty, ak to vážnosť prípadu skutočne nevyžaduje; trvalé tresty však uložiť nemôže.

Kán. 1350 - § 1. Pri ukladaní trestov klerikovi treba vždy dbať, aby mu nechýbalo to, čo je potrebné na slušné materiálne zabezpečenie, ak nejde o prepustenie z klerického stavu.

§ 2. Avšak o prepusteného z klerického stavu, ktorý je pre trest naozaj v núdzi, má sa ordinár postarať čo možno najlepším spôsobom, ale s vylúčením udelenia úradu, služby alebo úlohy.

Kán. 1351 - Trest zaväzuje vinníka všade aj po zaniknutí práva toho, kto trest stanovil, uložil alebo vyhlásil, ak sa výslovne neurčuje niečo iné.

Kán. 1352 - § 1. Ak trest zakazuje prijímať sviatosti alebo sväteniny, zákaz sa pozastavuje, kým sa vinník nachádza v nebezpečenstve smrti.

§ 2. Zväzok dodržiavať trest na základe vopred vyneseného rozsudku, ktorý nebol ani vyhlásený a ani nie je všeobecne známy na mieste, kde sa páchatel deliktu nachádza, pozastavuje sa úplne alebo čiastočne do takej miery, do akej ho vinník nebude môcť zachovávať bez nebezpečenstva veľkého pohoršenia alebo zlej povesti.

Kán. 1353 - Odvolanie alebo rekurz proti súdnym rozsudkom alebo dekrétom, ktoré ukladajú alebo vyhlasujú akýkoľvek trest, majú odkladný účinok.

VI. titul

ODPUSTENIE TRESTOV A PREMLČANIE ŽALÔB

Kán. 1354 - § 1. Popri tých, ktorí sú uvedení v kán. 1355-1356, všetci, ktorí môžu dišpenzovať od zákona chráneného trestom, alebo vyňať spod príkazu hroziaceho trestom, môžu tento trest aj odpustiť.

§ 2. Okrem toho zákon alebo príkaz stanovujúci trest môže dať moc odpúšťať trest aj iným.

§ 3. Ak Apoštolský stolec odpustenie trestu rezervoval sebe alebo iným, rezervovanie treba vykladať striktné.

Kán. 1355 - § 1. Zákonom stanovený trest, ktorý je uložený na základe rozsudku, ktorý sa má vyniesť, alebo vyhlásený na základe vopred vyneseného rozsudku, len keď nie je rezervovaný Apoštolskému stolcu, môžu odpustiť:

1. ordinár, ktorý dal podnet na súdne konanie na uloženie alebo vyhlásenie trestu, alebo ho sám, alebo cez iného dekrétom uložil alebo vyhlásil;

2. ordinár miesta, na ktorom sa páchatel' deliktu nachádza po porade s ordinárom, o ktorom sa hovorí v bode 1, ak to nie je pre mimoriadne okolnosti nemožné.

§ 2. Zákonom stanovený trest, ktorý je na základe vopred vyneseného rozsudku ešte nevyhlásený, ak nie je rezervovaný Apoštolskému stolcu, môžu odpustiť:

1. ordinár svojim podriadeným;

2. miestny ordinár aj tým, ktorí sa nachádzajú na jeho území, alebo tam spáchali delikt;

3. hociktorý biskup, ale iba v úkone sviatostnej spovede.

Kán. 1356 - § 1. Trest na základe rozsudku, ktorý treba vyniesť, alebo na základe vopred vyneseného rozsudku stanovený príkazom, ktorý nie je vynesený Apoštolským stolcom, môžu odpustiť:

1. autor príkazu;

2. ordinár, ktorý dal podnet na súdne konanie na uloženie alebo vyhlásenie trestu alebo ho sám, alebo cez iného dekrétom uložil alebo vyhlásil;

3. ordinár miesta, kde sa páchatel' nachádza.

§ 2. Pred odpustením trestu sa treba poradiť s tým, kto vydal príkaz, ak to nie je pre mimoriadne okolnosti nemožné, alebo s tým, kto trest uložil alebo vyhlásil.

Kán. 1357 - § 1. Pri zachovaní predpisov kán. 508 a 976 nevyhlásenú cenzúru exkomunikácie alebo interdiktu na základe vyneseného rozsudku, môže spovedník odpustiť vo vnútornom sviatostnom fóre, ak je kajúcnikovi ťažko zotrvať v stave ťažkého hriechu na čas, potrebný na to, aby kompetentný predstavený urobil opatrenie.

§ 2. Spovedník má pri udeľovaní odpustenia uložiť kajúcnikovi bremeno, aby pod hrozbou opätovného upadnutia do trestu podal do jedného mesiaca rekurz kompetentnému predstavenému alebo kňazovi, majúcemu splnomocnenie, a držal sa jeho pokynov; medzitým mu má uložiť primerané pokánie, a pokiaľ je to naliehavé, odstrániť pohoršenie a nahradiť škodu; rekurz však možno urobiť aj cez spovedníka bez uvedenia mena.

§ 3. Tí, ktorým bola podľa normy kán. 976 odpustená cenzúra, uložená alebo vyhlásená, alebo rezervovaná Apoštolskému stolcu, sú po zaniknutí nebezpečenstva viazaní tým istým bremenom podať rekurz.

Kán. 1358 - § 1. Cenzúru možno odpustiť iba takému páchatel'ovi, ktorý podľa normy kán. 1347, § 2 zanechal vzdorovitosť; tomu, kto ju zanechal, odpustenie nemožno odoprieť.

§ 2. Kto odpúšťa cenzúru, môže urobiť opatrenia pri zachovaní predpisu kán. 1348, alebo aj uložiť pokánie.

Kán. 1359 - Ak je niekto postihnutý viacerými trestami, odpustenie platí len pre tresty, ktoré sú v ňom výslovne uvedené; všeobecné odpustenie však ruší všetky tresty s výnimkou tých, ktoré v žiadosti vinník zlomyseľne zamlčal.

Kán. 1360 - Odpustenie trestu vynútené veľkým strachom alebo podvodom je neplatné.

Kán. 1361 - § 1. Odpustenie možno udeliť aj neprítomnému, alebo podmiennečne.

§ 2. Odpustenie na vonkajšom fóre sa má dať písomne, ak sa z vážneho dôvodu neodporúča niečo iné.

§ 3. Žiadosť o odpustenie alebo samo odpustenie sa nemajú zverejniť, ak to nie je do istej miery buď užitočné na ochranu dobrej povesti vinníka, alebo nevyhnutné na odstránenie pohoršenia.

§ 4. Odpustenie sa nemá udeliť, kým podľa rozumného uváženia ordinára vinník nenapravil prípadne spôsobenú škodu; možno na neho k náprave alebo náhrade naliehať jedným z trestov uvedených v kán. 1336 § 2-4, čo platí aj ohľadom toho, komu sa odpúšťa cenzúra podľa normy kán. 1358 § 1.

Kán. 1362 - § 1. Trestná žaloba zaniká premlčaním po troch rokoch, ak nejde:

1. o delikty rezervované Kongregácii pre náuku viery, ktoré sa riadia osobitnými normami;
2. pri dodržaní ustanovenia v bode 1, žaloba za delikty, o ktorých hovoria kán. 1376, 1377, 1378, 1393 § 1, 1394, 1395, 1397, 1398 § 2 sa premlčiava po siedmych rokoch, alebo žaloba za delikty, o ktorej hovorí kán. 1398 § 1 sa premlčiava po dvadsiatich rokoch.
3. o delikty, ktoré univerzálne právo netrestá, ak partikulárny zákon stanovil inú lehotu na premlčanie.

§ 2. Premlčanie, ak zákon nestanovuje niečo iné, sa začína dňom, v ktorom bol delikt spáchaný, alebo ak ide o delikt trvajúci alebo habituálny, dňom, v ktorom zanikol.

§ 3. Potom, ako bol predvolaný vinník, podľa kán. 1723, alebo bol informovaný spôsobom podľa kán. 1507 § 3 o predložení žaloby, podľa kán. 1721 § 1 sa pozastavuje premlčanie trestnej žaloby na tri roky; po uplynutí tejto lehoty alebo po prerušení pozastavenia z dôvodu ukončenia trestného procesu, čas znovu plynie a pripočíta sa k tomu, ktorý z premlčania už uplynul. To isté prerušenie rovnako nastáva, ak pri dodržaní kán. 1720, bod 1 sa pristúpi k trestu, ktorý má byť uložený alebo vyhlásený mimosúdny dekrétom.

Kán. 1363 - § 1. Žaloba na vykonanie trestu zaniká premlčaním, ak sa v lehotách, o ktorých sa hovorí v kán. 1362 a ktoré treba počítat' odo dňa, keď sa odsudzujúci rozsudok stal rozsúdenou vecou, vinníkovi nedoručí vykonávací dekrét sudcu, o ktorom sa hovorí v kán. 1651.

§ 2. To isté platí pri zachovaní toho, čo treba zachovať, ak sa trest uložil mimosúdny dekrétom.

II. časť

JEDNOTLIVÉ DELIKTY A ZA NE USTANOVENÉ TRESTY

I. titul

DELIKTY PROTI VIERE A JEDNOTE CIRKVI

Kán. 1364 - § 1. Apostata, heretik alebo schizmatik upadá do exkomunikácie na základe vopred vyneseneho rozsudku pri zachovaní predpisu kán. 194 § 1, bod 2; okrem toho môže byť potrestaný trestami, o ktorých sa hovorí v kán. 1336 § 2-4.

§ 2. Ak to vyžaduje dlhotrvajúca vzdorovitosť alebo veľkosť pohoršenia, môžu sa pridať aj iné tresty, nevynímajúc prepustenie z klerického stavu.

Kán. 1365 – Kto okrem prípadu, o ktorom sa hovorí v kán. 1364 § 1 hlása učenie zavrhnuté Rímskym veľkňazom alebo ekumenickým koncilom alebo tvrdošijne odmieta učenie, o ktorom sa hovorí v kán. 750 § 2 alebo v kán. 752 a po napomenutí Apoštolským stolcom alebo ordinárom to neodvolá, má byť potrestaný cenzúrou a zbavený úradu; k týmto trestom môžu byť pridané ďalšie, o ktorých hovorí kán. 1336 § 2-4.

Kán. 1366 - Kto podá rekurz proti úkonu Rímskeho veľkňaza na ekumenický koncil alebo na kolégium biskupov, má byť potrestaný cenzúrou.

Kán. 1367 - Rodičia alebo ich zástupcovia, ktorí dávajú deti pokrstiť alebo vychovávať v nekatolíckom náboženstve, majú byť potrestaní cenzúrou, alebo iným spravodlivým trestom.

Kán. 1368 - Kto na verejnom zhromaždení alebo vo verejnom prejave, vo verejne rozširovanom spise, alebo ináč použijúc spoločenské komunikačné prostriedky, vysloví rúhanie, alebo ťažko poškodí dobré mravy, alebo sa dopustí krivdy proti náboženstvu či Cirkvi, alebo vyvoláva voči nej nenávisť alebo opovrhovanie, má byť potrestaný spravodlivým trestom.

Kán. 1369 - Kto hnutelnú alebo nehnuteľnú posvätnú vec zneuctí, má byť potrestaný spravodlivým trestom.

II. titul

DELIKTY PROTI CIRKEVNÝM AUTORITÁM A VYKONÁVANIU ÚLOH

Kán. 1370 - § 1. Kto použije fyzické násilie proti Rímskemu veľkňazovi, upadá do exkomunikácie na základe vopred vyneseného rozsudku, rezervovanej Apoštolskému stolcu; ak je to klerik, môže sa k nej pre závažnosť deliktu pridať iný trest, nevynímajúc prepustenie z klerického stavu.

§ 2. Kto takto koná proti tomu, kto má biskupské svätenie, upadá do interdiktu na základe vopred vyneseného rozsudku, a ak je klerik, aj do suspenzie na základe vopred vyneseného rozsudku.

§ 3. Kto použije fyzické násilie proti klerikovi alebo rehoľníkovi alebo inému veriacemu z opovrhnutia vierou alebo Cirkvou alebo cirkevnou mocou alebo službou, má byť potrestaný spravodlivým trestom.

Kán. 1371 - § 1. Kto neposlúcha Apoštolský stolec, ordinára alebo predstaveného, keď zákonne prikazujú alebo zakazujú a po napomenutí zotrúva v neposlušnosti, má byť potrestaný podľa závažnosti prípadu cenzúrou alebo zbavený úradu alebo potrestaný inými trestami, o ktorých sa hovorí v kán. 1336 § 2-4.

§ 2. Kto porušuje záväzky, ktoré mu boli uložené trestom, má byť potrestaný trestami, o ktorých hovorí kán. 1336 § 2-4.

§ 3. Ak sa niekto tvrdením alebo sľubovaním niečoho pred cirkevnou autoritou dopúšťa krivej prisahy, má byť potrestaný spravodlivým trestom.

§ 4. Kto poruší povinnosť zachovávať pápežské tajomstvo, má byť potrestaný trestami, o ktorých hovorí kán. 1336 § 2-4.

§ 5. Kto nezachoval povinnosť vykonať rozsudok alebo trestný vykonávací dekrét, má byť potrestaný spravodlivým trestom, nevynímajúc cenzúru.

§ 6. Kto zanedbal oznámiť správu o delikte, keď bol k tomu viazaný kánonickým zákonom, má byť potrestaný podľa ustanovenia kán. 1336 § 2-4, s pridaním ďalších trestov podľa závažnosti deliktu.

Kán. 1372 – Majú byť potrestaní podľa normy kán. 1336 § 2-4:

1. tí, ktorí prekážajú slobode služby alebo vykonávaniu cirkevnej moci alebo legitímnemu užívaniu posvätných vecí alebo cirkevných majetkov alebo zastrajújú toho, kto vykonal cirkevnú moc alebo službu;

2. tí, ktorí prekážajú slobode voľby alebo zastrajújú voliča alebo zvoleného.

Kán. 1373 - Kto verejne vyvoláva nepriateľstvo alebo nenávisť voči Apoštolskému stolcu či ordinárovi pre nejaký úkon cirkevného úradu alebo úlohy alebo vyzýva na neposlušnosť voči nim, má byť potrestaný interdiktom alebo inými spravodlivými trestami.

Kán. 1374 - Kto vstúpi do združenia, ktoré strojí úklady proti Cirkvi, má byť potrestaný spravodlivým trestom; kto však takéto združenie riadi alebo vedie, má byť potrestaný interdiktom.

Kán. 1375 - § 1. Ktokoľvek si uzurpuje cirkevný úrad, má byť potrestaný spravodlivým trestom.

§ 2. Uzurpácii sa rovná nezákonné podržanie cirkevného úradu po pozbavení alebo ukončení úlohy.

Kán. 1376 – § 1. Má byť potrestaný trestami, o ktorých hovorí kán. 1336 § 2-4, pri zachovaní povinnosti náhrady škody:

1. kto zoberie cirkevné majetky alebo bráni, aby sa z nich získaval výnos;
2. kto bez predpísanej konzultácie, súhlasu alebo dovolenia alebo bez inej náležitosti, nariadenej právom na platnosť alebo dovoľenosť, scudzuje cirkevné majetky alebo s nimi koná úkony spravovania.

§ 2. Má byť potrestaný spravodlivým trestom, nevynímajúc pozbavenie úradu, pri zachovaní povinnosti nahradiť škodu:

1. kto vlastnou ťažkou vinou spácha delikt o ktorom hovorí § 1, bod 2;
2. kto je iným spôsobom uznaný, že ťažko zanedbal správu cirkevných dobier.

Kán. 1377 – § 1. Kto čokoľvek daruje alebo sľubuje tomu, kto vykonáva nejaký úrad alebo úlohu v Cirkvi, aby nezákonne niečo vykonal alebo zanedbal, má byť potrestaný spravodlivým trestom, podľa normy kán. 1336 § 2-4; takisto ten, kto také dary alebo sľuby prijíma, má byť potrestaný primerane závažnosti deliktu, nevylučujúc pozbavenie úradu, pri zachovaní povinnosti nápravy škody.

§ 2. Kto pri vykonávaní úradu alebo úlohy žiada milodar vyšší ako je stanovené alebo dodatočnú sumu alebo niečo vo svoj prospech, má byť potrestaný primeranou peňažnou pokutou alebo inými primeranými trestami, nevylučujúc pozbavenie úradu, pri zachovaní povinnosti nápravy škody.

Kán. 1378 - § 1. Kto okrem prípadov už predvídaných právom, zneužíva cirkevnú moc, úrad alebo úlohu, má byť potrestaný podľa závažnosti úkonu alebo zanedbania nevynímajúc pozbavenie úradu alebo úlohy, pri zachovaní povinnosti nápravy škody

§ 2. Kto však zo zavinenej nedbanlivosti nezákonne vykoná alebo zanedbá úkon cirkevnej moci alebo služby alebo úlohy na škodu iného alebo na pohoršenie, má byť potrestaný spravodlivým trestom, podľa normy kán. 1336 § 2-4, pri zachovaní povinnosti nápravy škody.

III. titul

DELIKTY PROTI SVIATOSTIAM

Kán. 1379 – § 1. Do trestu interdiktu na základe vopred vyneseneho rozsudku, alebo ak je to klerik, aj do suspenzie upadá:

1. kto sa nepovýšený do kňazského stavu pokúša o liturgické konanie eucharistickej obety;

2. kto sa okrem prípadu, o ktorom sa hovorí v kán. 1384 pokúša udeliť sviatostné rozhrešenie, hoci ho nemôže dať platne, alebo počúva sviatostnú spoveď.

§ 2. V prípadoch, o ktorých sa hovorí v § 1 sa podľa závažnosti deliktu môžu pridať iné tresty, nevynímajúc exkomunikáciu.

§ 3. Ten, kto sa pokúša udeliť žene sviatostnú vysviacku, ako aj žena, ktorá sa pokúsila prijať posvätný stav, upadá do exkomunikácie na základe vopred vyneseného rozsudku, rezervovanej Apoštolskému stolcu; klerik okrem toho môže byť potrestaný prepustením z klerického stavu.

§ 4. Ten, kto zámerne vysluhuje sviatosť tým, ktorým je zakázané ju prijať, má byť potrestaný suspenziou, ku ktorej môžu byť pridané ďalšie tresty, podľa kán. 1336 § 2-4.

§ 5. Kto, okrem prípadov, o ktorých sa hovorí v § 1-4 a v kán. 1384 predstiera, že vysluhuje sviatosť, má byť potrestaný spravodlivým trestom.

Kán. 1380 - Kto na základe simónie slávi sviatosť alebo ju prijíma, má byť potrestaný interdiktom alebo suspenziou alebo trestami, o ktorých hovorí kán. 1336 § 2-4.

Kán. 1381 – Kto sa previnil zakázanou spoluúčasťou na svätých tajomstvách má byť potrestaný spravodlivým trestom.

Kán. 1382 – § 1. Kto Eucharistiu zahodí, alebo ju so svätokrádežným cieľom odnesie alebo prechováva, upadá do exkomunikácie na základe vopred vyneseného rozsudku, rezervovanej Apoštolskému stolcu; klerika možno okrem toho potrestať iným trestom, nevynímajúc prepustenie z klerického stavu.

§ 2. Kto sa previnil premenením jednej alebo oboch matérií so svätokrádežným cieľom v eucharistickom slávení alebo mimo neho, má byť potrestaný podľa závažnosti deliktu, nevynímajúc prepustenie z klerického stavu.

Kán. 1383 – Kto z omšového milodaru nezákonne nadobúda zisk, má byť potrestaný cenzúrou alebo trestami, o ktorých hovorí kán. 1336 § 2-4.

Kán. 1384 – Kňaz, ktorý koná proti predpisu kán. 977 upadá do exkomunikácie na základe vopred vyneseného rozsudku, rezervovanej Apoštolskému stolcu.

Kán. 1385 - Kňaz, ktorý počas spovede alebo pri jej príležitosti, alebo pod jej zámienkou navádza kajúcnika na hriech proti šiestemu prikázaniu Desatora, má byť podľa závažnosti deliktu potrestaný suspenziou, zákazmi, pozbaveniami a v ťažších prípadoch má byť prepustený z klerického stavu.

Kán. 1386 - § 1. Spovedník, ktorý priamo porušuje sviatostné tajomstvo, upadá do exkomunikácie na základe vopred vyneseného rozsudku rezervovanej Apoštolskému stolcu; kto ho porušuje iba nepriamo, má byť potrestaný podľa závažnosti deliktu.

§ 2. Tlmočník a iní, o ktorých sa hovorí v kán. 983, § 2, ktorí porušujú tajomstvo, majú byť potrestaní spravodlivým trestom nevynímajúc exkomunikáciu.

§ 3. Pri zachovaní predpisu § 1-2 kto akýmkoľvek technickým prostriedkom zaznamenáva alebo zlomyseľne šíri prostredníctvom spoločenských oznamovacích prostriedkov veci, ktoré povedal spovedník alebo penitent počas sviatostnej spovede, skutočnej alebo simulovanej, má byť potrestaný podľa závažnosti deliktu, nevyklučujúc prepustenie z klerického stavu, ak je to klerik.

Kán. 1387 – Biskup, ktorý bez pápežského mandátu konsekruje niekoho na biskupa a rovnako ten, kto od neho konsekráciu prijíma, upadajú do exkomunikácie na základe vopred vyneseného rozsudku rezervovanej Apoštolskému stolcu.

Kán. 1388 - § 1. Biskupovi, ktorý proti predpisu kán. 1015 vysvätil cudzieho podriadeného bez zákonnej dovoľujúcej listiny, sa počas jedného roka zakazuje udeľovať posvätný stav. Kto však svätenie prijal, je samým činom od prijatého posvätného stavu suspendovaný.
§ 2. Kto k posvätným stavom pristúpi viazaný nejakou cenzúrou alebo iregularitou, ktorú dobrovoľne zamlčí, okrem toho, čo stanovuje kán. 1044 § 2, bod 1, je samotným úkonom suspendovaný z prijatého stavu.

Kán. 1389 - Kto, okrem prípadov, o ktorých sa hovorí v kán. 1379-1388, nezákonne vykonáva kňazskú úlohu alebo inú posvätnú službu, môže byť potrestaný spravodlivým trestom, nevyklučujúc cenzúru.

IV. titul

DELIKTY PROTI DOBREJ POVESTI A DELIKT NEPRAVDY

Kán 1390 - § 1. Kto u cirkevného predstaveného nepravdivo udá spovedníka pre delikt, o ktorom hovorí kán. 1385, upadá do interdiktu na základe vopred vyneseného rozsudku a ak je klerik, aj do suspenzie.

§ 2. Kto cirkevnému predstavenému poskytne iné osočujúce udanie o delikte, alebo ináč poškodí dobrú povesť druhého, môže byť potrestaný spravodlivým trestom, podľa predpisu kán. 1336 §2-4, ku ktorému sa môže pridať cenzúra.

§ 3. Osočovateľ má byť prinútený, aby poskytol aj primerané zadosťučinenie.

Kán. 1391 – Má sa potrestať trestami podľa kán. 1336 § 2-4 podľa závažnosti deliktu:

1. kto vyhotoví falošný verejný cirkevný dokument, alebo pravý zmení, zničí, ukryje, alebo falošný či zmenený používa;
2. kto používa iný falošný alebo zmenený dokument v cirkevnej veci;
3. kto vo verejnom cirkevnom dokumente tvrdí nepravdu.

V. titul

DELIKTY PROTI OSOBITNÝM ZÁVÄZKOM

Kán. 1392 – Klerik, ktorý dobrovoľne a nezákonne zanechá posvätnú službu na šesť za sebou idúcich mesiacov s úmyslom vymaniť sa kompetentnej cirkevnej autorite, má byť potrestaný podľa závažnosti deliktu suspenziou alebo aj trestami, stanovenými v kán. 1336 § 2-4 a v ťažších prípadoch môže byť prepustený z klerického stavu.

Kán. 1393 – § 1. Klerik alebo rehoľník, ktorý sa proti predpisom kánonov zaoberá obchodovaním alebo podnikaním, má byť potrestaný podľa závažnosti deliktu trestami, o ktorých hovorí kán. 1336 § 2-4.

§ 2. Klerik alebo rehoľník, ktorý okrem prípadov stavených právom, spácha delikt v ekonomickej záležitosti alebo závažne porušuje predpisy, uvedené v kánone 285 § 4, má byť potrestaný trestami, o ktorých hovorí kánon 1336 § 2-4, pri zachovaní povinnosti nápravy škody.

Kán. 1394 - § 1. Pri zachovaní predpisu kán. 194 § 1, bod 3 a 694 § 1, bod 2 klerik, ktorý sa pokúša uzavrieť manželstvo čo i len občiansky, upadá do suspenzie na základe vopred

vyneseného rozsudku; ak sa po napomenutí nespamätá a naďalej vzbudzuje pohoršenie, má byť postupne potrestaný pozbaveniami alebo aj prepustením z klerického stavu.

§ 2. Rehoľník s doživotnými sľubmi, ktorý nie je klerikom a pokúša sa uzavrieť manželstvo čo i len občiansky, upadá do interdiktu na základe vopred vyneseného rozsudku pri zachovaní predpisu kán. 694 § 1, bod 2.

Kán. 1395 - § 1. Klerik žijúci v konkubinate, okrem prípadu, o ktorom sa hovorí v kán. 1394, a klerik, zotrúvajúci na pohoršenie v inom vonkajšom hriechu proti šiestemu prikázaniu Desatora, majú byť potrestaní suspenziou, ku ktorej, ak aj po napomenutí zotrúvajú v delikte, sa postupne môžu pridať iné tresty až po prepustenie z klerického stavu.

§ 2. Klerik, ktorý sa ináč previnil deliktom proti šiestemu prikázaniu Desatora, ak totiž delikt spáchal verejne, má byť potrestaný spravodlivými trestami, nevynímajúc prepustenie z klerického stavu, ak to prípad vyžaduje.

§ 3. Tým istým trestom, o ktorom sa hovorí v § 2 má byť potrestaný klerik, ktorý sa násilne, vyhrážkami alebo zneužitím autority previnil deliktom proti šiestemu prikázaniu Desatora alebo nútil niekoho vykonať alebo strpieť sexuálne úkony.

Kán. 1396 - Kto vážne porušuje povinnosť rezidovania, ktorú je viazaný zachovávať z dôvodu cirkevného úradu, má byť potrestaný spravodlivým trestom, nevynímajúc po napomenutí ani pozbavenie úradu.

VI. titul

DELIKTY PROTI ŽIVOTU DOSTÔJNOSTI A SLOBODE ČLOVEKA

Kán. 1397 - § 1. Kto sa dopustí vraždy alebo násilím či podvodne unesie, alebo zadržáva človeka, alebo ho zmrzačí, či ťažko zraní, má byť podľa závažnosti deliktu potrestaný trestami, o ktorých hovorí kán. 1336 § 2-4; avšak za vraždu osôb, o ktorých hovorí kán. 1370, trestá sa tam stanovenými trestami a tiež trestami stanovenými v § 3 tohto kánona.

§ 2.¹ Kto zapríčiní potrat, ktorý skutočne nastal, upadá do exkomunikácie na základe vopred vyneseného rozsudku.

§ 3. Ak ide o delikty, o ktorých sa pojednáva v tomto kánone, v ťažších prípadoch má byť vinný klerik prepustený z klerického stavu.

Kán. 1398 – § 1. Odňatím úradu a inými spravodlivými trestami, nevynímajúc prepustenie z klerického stavu, ak si to prípad vyžaduje, má byť potrestaný klerik:

1. ktorý spácha delikt proti šiestemu prikázaniu Desatora s maloletou osobou alebo s osobou, ktorá má trvale zníženú schopnosť používať rozum, alebo s takou, ktorej právo priznáva rovnakú ochranu;

2. ktorý nahovára alebo navádza maloletú osobu alebo osobu, ktorá má trvale zníženú schopnosť používať rozum alebo osobu, ktorej právo priznáva rovnakú ochranu aby sa pornograficky odhaľovala alebo sa zúčastňovala na pornografických predstaveniach, skutočných alebo simulovaných;

3. ktorý nemorálne získava, prechováva, ukazuje alebo šíri akýmkoľvek spôsobom a akýmkoľvek nástrojom pornografické obrázky maloletých alebo osôb, ktoré majú trvale zníženú schopnosť používať rozum.

¹ PCCICAI, odpoveď I, z 19. januára 1988, in AAS 81 (1989) 1818:

Pochybnosť: Či sa potratom, o ktorom hovorí kán. 1397 § 2, rozumie iba zariadenie vypudenia nezrelého plodu, alebo aj jeho zabitia akýmkoľvek spôsobom a v ktoromkoľvek čase od momentu počatia?

Odpoveď: záporne na prvú časť, kladne na druhú.

§ 2. Člen inštitútu zasväteného života alebo spoločnosti apoštolského života a ktorýkoľvek veriaci, ktorý má nejakú vážnosť alebo zastáva úrad alebo službu v Cirkvi, ak sa dopustí deliktu, o ktorom hovorí §1 alebo kán. 1395 § 3, má byť potrestaný podľa normy kán. 1336 § 2-4, s pridaním ďalších trestov podľa závažnosti deliktu.

VII. titul

VŠEOBECNÁ NORMA

Kán. 1399 - Okrem prípadov stanovených v tomto zákone alebo v iných zákonoch vonkajšie porušenie Božieho alebo kánonického zákona možno len vtedy potrestať spravodlivým trestom, keď zvláštna závažnosť porušenia vyžaduje potrestanie a nalieha nevyhnutnosť, aby sa pohoršeniam predišlo alebo aby sa napravili.